

Vilken färg ska det egentligen vara i trapphuset? Tänk på vad som är bäst för huset och fall inte för personligt tyckande, råder experterna.

Var rädd om detaljerna

- **MAN SKA VARA** trogen originalhuset och inte bara tänka på vad de som bor här just nu anser, säger Bostadsrätternas styrelserådgivare Peder Halling.

När fastigheten står inför en större ansiktslyftning är det viktigt att inte falla för trender eller personligt tyckande. Styrelsen bör istället fundera på vad som är bäst för huset, framhåller han.

En smakfull renovering med känsla för det tidstypiska ger nämligen både förhöjd trivsel och ökat värde på föreningens bostadsrätter.

- En del målare säger att det "blir bra med vanlig plastfärg" men det kanske inte alls passar, säger Lina Liljefors som är inredningsarkitekt och diplomerad färgsättare som arbetar med restaurering av fastigheter från slutet av 1800-talet till nutid.

- Målare kan vara väldigt duktiga, men kan sällan kulturhistoria.

Våga sätta färg som originalnyanserna men anpassade till dagens datum.

Lina Liljefors, inredningsarkitekt.

SKRÄCK-EXEMPEL: HUS SOM FÖRLORAT DETALJER

- Många hyresrätter som ombyggdes under 1970- och 1980-talet renoverades kraftigt - takstuckaturer och träportar togs bort.
- Marmorgolv som rivits ut och ersatts med modern klinker eller plastmatta.

Ta hjälp av någon som ser till helheten och lista era krav för exempelvis golv, stuckatur, hissrenovering, namntavla, postboxar och belysning, råder Lina Liljefors.

Exempelvis har Stockholms stadsmuseum en bra webbplats med tips om underhåll och renovering i äldre flerfamiljshus.

- Var beredd på att en totalrenovering tar längre tid än ni kanske tror. Det går egentligen inte att precisera men 3-6 månader för ett trapphus är vanligt, säger Lina Liljefors.

"VITT OCH FRÄSCHT" har blivit ett begrepp som inredningsstil. Men när det kommer till fastighetens entré avråder Lina Liljefors bestämt från helt vita väggar i optiskt vitt som finns i många nyproducerade fastigheter. Slitage från många pryglar och stora barnvagnar samt oren luft utifrån förvandlar snart ljusa väggar till smutsgråa.

- Våga sätta färg som originalnyanserna men anpassade till dagens datum. Det finns en anledning till att man förr målade med mörkare färger, och det beror inte enbart på att helt vita pigment inte gick att få

Trapphus och entréer från förra sekelskiftet blir vackra i kulörer som liknar originalfärgerna, med väggar i grå-grönt eller dova pasteller och därtill mörka inslag på hissar, dörrar och socklar. Det anser inredningsarkitekten Lina Liljefors. Bilderna visar ett trapphus på Grev Magnigatan i Stockholm samt en port på Östermalm, Stockholm.

fram med de naturpigment som användes, säger Lina Liljefors.

Peder Halling på Bostadsrätternas noterar att Lina Liljefors synpunkter går i linje med den rådande trenden; att skapa en tidstypisk atmosfär i byggnader från 1800-talet.

- I var och varannan trappuppgång är det ådringsmålat, lampknappar i retrostil, och gamla golv framtagna. Det har blivit en fluga, åtminstone i Stockholms innerstad. Men naturligtvis behöver man inte vara ortodox. Allt måste inte återskapas exakt hur det en gång såg ut, med handsmidda detaljer exakt trogna originalet.

DET BEVARANDE tänket har som nämnts inte alltid funnits. Redan på 1930-talet hyvlades fasader från stuckatur och ornament i syfte att sänka kostnaderna för underhåll.

- Ett bra exempel är Bångska palatset i Stockholm. Gamla bilder från slutet av 1800-talet visar mängder med vackra detaljer och skulpturer på takkrönet. I dag är dekorationen borttagen. Men nu är vi tillbaka i den tiden och flera stora fastighetsägare lägger miljoner på att försköna husfasader, säger Peder Halling.

LARS ÖHMAN